

Akzessorietät der Teilnahme

Akzessorietät meint, dass die Strafbarkeit des Teilnehmers von dem Vorliegen einer entsprechenden Haupttat abhängig ist, weil sich deren Unrechtsgehalt vom Unrecht der Haupttat ableitet. Es gilt daher der Grundsatz: Ohne Haupttat keine Teilnahme. Daraus ergibt sich auch, dass der Teilnehmer nur wegen der Teilnahme am Versuch (im georgischen Recht zudem ggf. auch an der Vorbereitung) bestraft werden kann, wenn die Haupttat nicht vollendet wird. Im **deutschen Recht** gilt heute die sog. „limitierte Akzessorietät“: Erforderlich ist lediglich eine vorsätzlich begangene rechtswidrige, nicht aber schuldhafte Haupttat (vgl. § 26 dStGB, Anstiftung, und § 27 dStGB, Beihilfe). Nach § 29 dStGB ist jeder Beteiligte ohne Rücksicht auf die Schuld des anderen nur aufgrund seiner eigenen Schuld bestraft werden. Im **georgischen Recht** legt Art. 23 gStGB die grundsätzliche Strafbarkeit der Teilnahme fest und verlangt als Haupttat eine vorsätzlich begangene Straftat. Obwohl „Straftat“ an sich die schuldhafte Begehung indiziert, ist die Reichweite der Akzessorietät umstritten. Während eine Ansicht – wie im deutschen Recht – von einer limitierten Akzessorietät ausgeht, versteht eine andere Ansicht die Abhängigkeit der Teilnahme als strenge Akzessorietät, wonach die Haupttat auch schuldhaft begangen sein muss. (Mpi/Tts)

თანამონაწილეობის აქცესრობა

თანამონაწილეობის აქცესრობა გულისხმობს იმას, რომ თანამონაწილის დასჯადობა დამოკიდებულია ამსრულებლის მიერ განხორციელებულ შესაბამის ძირითად ქმედებაზე, რომლის უმართლობის მოცულობაც ძირითადი ქმედების უმართლობით განისაზღვრება. აღნიშნულიდან გამომდინარე მოქმედებს პრინციპი: ამსრულებლის უმართლობის გარეშე არ არსებობს თანამონაწილეობა. აქედან გამომდინარეობს, რომ თანამონაწილე მხოლოდ მცდელობაში თანამონაწილეობისთვის (ქართული სისხლის სამართლის მიხედვით მომზადებისთვისაც) შეიძლება დაისაჯოს, თუ ამსრულებელმა ქმედება სრულად ვერ განახორციელა. **გერმანულ სამართალში** მოქმედებს ე.წ. „ლიმიტირებული აქცესრობა“. საჭიროა მხოლოდ განზრახ განხორციელებული მართლსაწინააღმდეგო, მაგრამ არა ბრალეული ძირითადი ქმედება (შეად. გსსკ-ის 26-ე პარაგრაფი, წაქეზება და გსსკ-ის 27-ე პარაგრაფი, დახმარება). გსსკ-ის 29-ე პარაგრაფის მიხედვით თანამონაწილე ისჯება არა სხვისი, არამედ მხოლოდ საკუთარი ბრალისთვის. **ქართულ სამართალში** თანამონაწილეობის დასჯადობას განსაზღვრავს სსსკ-ის 23-ე მუხლი და ძირითადი ქმედების სახით მოითხოვს განზრახ ჩადენილ დანაშაულს. მიუხედავად იმისა, რომ „დანაშაული“ ბრალეულ ქმედებაზე მიუთითებს, აქცესრობის ფარგლები საკამათოა. მაშინ როცა ერთი შეხედულება – ისევე როგორც გერმანულ სამართალში – ლიმიტირებული აქცესრობიდან გამომდინარეობს, მეორე შეხედულებით თანამონაწილეობა მკაცრ აქცესრობას ეფუძნება, რომლის თანახმადაც, ძირითადი ქმედება ბრალეულად უნდა იქნას განხორციელებული. (Mpi/Tts)